

Obhajoba obhájcem v hlavním líčení

Abstrakt

Cílem této diplomové práce je nejen analyzovat postavení obhájce a obviněného v trestním řízení včetně jejich práv a povinností vyplývajících z tohoto postavení, ale zejména vymezit limity, ve kterých může jak obviněný tak obhájce vykonávat právo na obhajobu.

Obsah práce je rozdělen do úvodu, šest částí a závěru. V úvodu jsou shrnuty cíle, kterých má být v diplomové práci dosaženo. Je zde zdůrazněn význam práva na spravedlivý proces, jehož součástí je pak i právo na obhajobu a které jsou nedílnou součástí konceptu právního státu. První část se zabývá stručným historickým exkurzem do historie postavení obhájce a obviněného v trestním řízení zejména s důrazem na právní úpravu platnou na území současné České republiky. V druhé části jsou analyzována práva a povinnosti obviněného uplatňující se zejména, ale nejenom, v hlavním líčení. Důraz je přitom kladen na vymezení hranic práva obviněného na obhajobu a důvody, proč tato omezení v právním řádu vůbec existují. Třetí a čtvrtá část je pak věnována osobě obhájce, jeho právům a povinnostem vyplývajících z jeho postavení v trestním řízení a vykonávání obhajoby v hlavním líčení jako takovém. Tyto části znovu kladou důraz na vymezení limitů výkonu a způsobů vedení obhajoby. V páté části jsou rozebrány základní odlišnosti uplatnění práva na obhajobu ve zvláštních trestních řízeních, tj. v trestním řízení vedeném proti mladistvému, v trestním řízení vedeném proti právnické osobě a v trestním řízení vedeném proti uprchlému. Poslední šestá část se pak zabývá porovnáním právní úpravy práva na obhajobu v českém právním řádu s právem na obhajobu upraveném v právním řádu platném na území Anglie a Walesu.

Výsledky analýzy jsou pak prezentovány v závěru diplomové práce, kdy je zdůrazněn význam porozumění a pochopení role obhájce v trestním řízení, což je základním předpokladem pro naplnění účelu a smyslu samotné úpravy institutu obhájce a jeho účasti v trestním řízení v českém právním řádu. V neposlední řadě pak jsou předkládány návrhy změn právní úpravy *de lege ferenda*. Tyto změny pak jsou navrhovány ve dvou oblastech. První z nich je zcela chybějící institut nutné obhajoby v trestním řízení vedeném proti právnické osobě, kdy autor diplomové práce nutnost tohoto institutu spatřuje v případech, kdy je užito v trestním řízení institutu dohody o vině a trestu. Druhou oblastí pak je nový trestný čin maření spravedlnosti, konkrétně pak kriminalizace jednání spočívající v předložení padělaného nebo pozměněného listinného nebo věcného důkazního prostředku. Autor polemizuje nad tím, zda je nutné toto jednání

kriminalizovat, zda vůbec dosahuje takové intenzity, aby bylo nutné omezit tímto způsobem právo obviněného na obhajobu a zda nepostačuje právní úprava, která byla účinná před přijetím této novely trestního zákoníku.

Klíčová slova: obhajoba, obhájce, hlavní líčení